

KASZTÍLIA FILMKRÓNIKÁSA

A spanyolok a »Boszszú« című filmjükkel vesznek részt a cannes-i fesztiválon. Rendezője Juan Antonio Bardem. Bardem neve néhány éve került az európai filmművészet előterébe.

Forgatókönyvírással kezdte. Társ szerzője volt a nálunk is bemutatott »Isten hozta Mr. Marshall!« szcenáriumának. Filmjeit azóta maga rendezi. Művészi felfogásában társadalmi realizmusra törekszik, mint az olasz és francia neo-realista rendezők — természetesen más feltételek között. Eredeti foglalkozása szerint agrónómus. Azt mondják, hogy új filmjével Bardem visszatért a paraszti élet ábrázolásához. Valóban, a film Bardem egy mély és nyugtalanító élményén alapszik, melyet a spanyol parasztlak életéből régóta hordoz magában. Másrészt — ahogyan Jean Launay filmkritikus írta nemrég a Lettres Françaises-ben —, Bardem filmjeiből mindinkább egy modern Comédie humaine körvonalai bontakoznak ki, mindegyik alkotása a spanyol társadalmi élet más-más jellegzetességét mutatja meg. A Komédiások színházi környezetben a művészvilág életét viszi filmre. A Felices Pascuas egy madridi kispolgár történetét mondja el. A kritika egyöntetű megállapítása szerint ez a film nem áll Bardem többi filmjének színvonalán, főleg azért, mert a komédia felé hajlik el, márpedig

Bardem tehetsége inkább a sötét tónusú dráma, a feszült hangulatú megteremtése, mint ahogy ez A biciklista halálában bebizonyosodott. Ez utóbbi filmjét a magyar közönség is jól ismeri, mozijaink hetekig játszották. Ez a film a spanyol nagypolgárság egoizmusát, a közéleti emberek züllöttségét tárja fel. A Főutca pedig egy kisváros egyhangú, szürke életében mutatja meg a kisemberek egyáltalán nem szürke, rejtett drámáját. Végül a tavaly nyáron Kasztíliában forgatott Bosszú az évszázados tradíciókkal, lobbanó szenedélyekkel terhes paraszti világba visz. »Az acélkék éggel borított végtelen sárga mezők — írja Juan Antonio Bardem az új filmjéről —, ahol évszázadok óta vándorolnak az aratóbandák nyaranta, ez

az élmény ragadott meg, a megfeszített és elszánt vándorlás végig a horizonton, tanyáról tanyára, tűző napon és viharban, egymást megelőzve, erejüket végsőkig odaadva, hogy keresetükkel egy évnyi újabb életet nyerjenek. De nemcsak Kasztília bőven termő síkságain vándorolnak így a »cuadrillák«, így árasztják el a Pó síkságát ilyenkor az olasz parasztlak, így vándorolnak a »pickerek« Oklahomától Kalifornia aranyló búzaföldjeiig, s Mexikó síkságain keresztül a Kolorádóig.«

Bardem ennek a vándorlásnak, ősi munkafolyamatnak apró részleteit, szenedélyeit, emberi drámáját mutatja be a Bosszúban. A film főszereplői Jorge Mistral, Carmen Sevilla, akit Fernandel Don Juan-jában ismertünk meg és Ralf Valone.

(Z)

